

УДК 378.147:81'243

DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2022.80.1.24>**В. Б. Грицив**кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту та соціального забезпечення
Львівського інституту соціальних та економічних відносин
Університету банківської справи

МЕТОД ПРЕЗЕНТАЦІЇ ЯК СПОСІБ МОТИВАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТАМИ-ПЕРШОКУРСНИКАМИ

Статтю присвячено розгляду методу презентації як фактору впливу на мотивацію студентів-першокурсників до вивчення іноземної мови. Сьогодні, в якому ми живемо, цифрова трансформація у всіх сферах життя та світова пандемія змушують нас не тільки вчити і вчитися з дому, але й шукати такі методи, які б стали ключовими у розвитку мотивації, адже вона є безперечним фактором у досягненні успішного результату. У статті розглянуто роль сучасних інформаційних технологій у вивченні іноземних мов та їх вплив на вивчення мови у контексті дистанційного навчання. Відзначено, що іноземна мова може мати інтегративний характер, адже вона стає одним із засобів активної пізнавальної діяльності, самостійної та індивідуальної роботи, вивчення спеціальності та майбутньої професійної комунікації. Акцентовано увагу на використанні методу презентації на заняттях іноземної мови як мотиваційного механізму для студентів-першокурсників, які здійснюють перехід від шкільного до професійно-орієнтованого навчання у вищому навчальному закладі. Визначено поняття «презентація», яке розуміємо як демонстраційний результат, якому передують інформаційно-пошукова робота студента. Розроблено низку лексико-граматичних вправ для опанування необхідної лексики з теми “Presentation. Types of Presentation” та наведено список фраз для представлення матеріалу. У ході дослідження виявлено, що практичне володіння лексикою надає студентам впевненість, формуючи певний рівень мотивації. Виокремлено сучасні мультимедійні програми, які можуть використовуватися студентами для представлення результатів індивідуальної роботи. Проаналізовано застосунок Power Point як один із ключових для використання на підсумкових заняттях задля підвищення мотивації студентів до вивчення мови. На практиці зміст та послідовність виконаної студентом презентації показують рівень засвоєння вибраної теми, вміння самостійно мислити та генерувати нові ідеї. Визначено, що правильне та чітке оцінювання презентованого матеріалу викладачем є важливим чинником подальшого розвитку професійної іншомовної компетенції. Зазначено важливість ролі викладача, який не тільки безпосередньо інформує студентів про правильність оформлення та змістове наповнення, але й надає зворотній зв'язок, мотивуючи їх до вивчення мов.

Ключові слова: метод презентації, застосунок “Power Point”, інформаційні технології, студент-першокурсник.

Постановка проблеми. В умовах глобалізації та безперервної інтеграції України до світової спільноти навички іншомовної комунікації мають надзвичайно велике значення. Якість підготовки майбутнього спеціаліста у вищому навчальному закладі пов'язана з оволодінням іноземною мовою на належному рівні. Це робить такого фахівця конкурентним на ринку праці та в разі збільшує шанси до успіху у професійній діяльності. Пандемія COVID-19 назавжди змінила життя людей, не обійшовши стороною освіту. Щоб налагодити якісний процес навчання, освіті довелося швидко адаптуватися до нових змін, тому її зараз уже важко уявити без використання інноваційних технологій, інтернет-ресурсів та самого дистанційного навчання. Відповідно, в таких умовах змінюються вимоги до методів викладання іноземної мови, оскільки вони повинні не тільки бути ефективними, але й мотивувати студентів-першокур-

сників до навчання та поглиблення уже наявних знань.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз останніх досліджень і публікацій показав, що значна кількість науковців приділяла увагу проблемі мотивації у вивченні іноземної мови, зокрема Hanafi Syahrozi, Dewi Rochsantiningih, Ellisa Indriyani Putri Handayani (“Improving students’ motivation in learning English using movie clip”), Ю. Холмакова («Мотивація до вивчення іноземної мови як феномен сучасної науки та практики»), І. Савчак («Розвиток мотивації студентів до вивчення іноземної мови в умовах дистанційного навчання»). Проблемі упровадження та ефективного застосування мультимедійних технологій в освіті присвячено чимало праць вітчизняних та закордонних науковців, таких як Н. Бурлаченко («Використання мультимедійних презентацій у процесі вивчення іноземної мови»),

Ю. Полікарпова («Презентація як активний метод навчання»). Педагогічні й методичні аспекти використання мультимедійних технологій вивчали такі науковці, як В. Ляудіс, О. Шиман, О. Суховірський, Т. Кириченко, Т. Рідель. Проте вирішення проблеми мотивації шляхом застосування методу презентації, зокрема студентами першого року навчання, ще потребує ширшого обговорення науковцями. Саме в цьому вбачаємо актуальність вибраної тематики.

Мета статті. Головною метою роботи є вивчення використання методу презентації як дієвого засобу підвищення мотивації студентів до вивчення іноземної мови.

Виклад основного матеріалу. Дистанційне навчання, спричинене пандемією, швидкий розвиток інтернет-ресурсів та вплив інформаційної революції на освіту роблять заручниками ситуації як студентів, так і викладачів. Саме навчання на відстані кидає виклик сучасній освіті. На цьому етапі навчання можна розглядати як процес обміну інформацією між педагогом і тими, хто навчається. Студент отримує необхідний матеріал для навчання і виконання завдань, після чого надсилає результат своєї самостійно виконаної роботи викладачу для оцінювання рівня засвоєння матеріалу, тобто особистісна продуктивна діяльність того, хто навчається, вибудовується за допомогою сучасних засобів телекомунікацій і є головним елементом дистанційного навчання. Таким чином, дистанційне навчання припускає одержання освітніх послуг на відстані, переважно без відвідування закладу вищої освіти, за допомогою новітніх комп'ютерних і комунікаційних технологій і являє собою універсальну, синтетичну, інтегральну, гуманістичну форму навчання, що створює умови для студентів та адаптована до базового рівня знань і досягнення контрольних цілей студентів [1, с. 23; 5, с. 66].

Впродовж трьох останніх років технології стали невід'ємною частиною навчального процесу. Саме тому величезна кількість різноманітних додатків та програм не тільки допомагає вчити мову, але й робить цей процес цікавим, чим підвищує інтерес до навчання, сприяє розвитку творчих здібностей, а саме середовище навчання робить інформативним та пізнавальним.

Звернення до використання інформаційних технологій у рамках виконання індивідуальної, самостійної роботи під час вивчення мови стратегічно важливо, оскільки воно може бути використане на наступних рівнях вивчення й використання мови. Для досягнення основної мети вищої професійної освіти, підготовки компетентного фахівця необхідно дотримуватися певних умов в організації процесу навчання. За такого підходу іноземна мова стає одним із засобів вивчення спеціальності, формування і розвитку професій-

них інтересів у студентів, активізації їхньої пізнавальної діяльності, готовності студентів цілеспрямовано використовувати здобуті знання у сфері професійної діяльності, що відповідає поставленій меті навчання іноземної мови в немовному ВНЗ [3].

Метод презентації на заняттях іноземної мови є одним із тих, який дає нам можливість досягнути поставленої мети, адже він може забезпечити інтегративний характер як іноземної мови, так і майбутньої професії.

Аналіз джерел літератури показав, що існує велика кількість трактувань терміна «презентація». Зокрема, іноземні дослідники розглядають цей термін як спосіб, за допомогою якого можна поділитися власними спостереженнями, висунути гіпотезу, інтерпретувати та підсумувати результат дослідження. Натомість вітчизняні науковці нерідко прирівнюють цей термін до комп'ютерної презентації. Однак нам імпонує визначення, запропоноване науковцем Н. Бурлаченко: «мультимедійна презентація – це допоміжний матеріал, в основу якого покладені монологічне мовлення та реалізація комунікативної функції мови» [1, с. 136]. Це дійсно так, адже сама мультимедійна презентація є результатом попередньо здійсненої пошукової роботи, яка, звісно, вимагає від студентів креативності, зібраності, певного рівня інформаційної обізнаності. Підготовка презентації створює певні умови для розвитку мотивації до вивчення мови.

Відповідно до робочої програми дисципліни «Професійна іноземна мова та міжнародні бізнес-комунікації», студенти першого курсу Інституту економічних та соціальних відносин у межах індивідуальної роботи повинні презентувати матеріал на одну з тем, дотичну до тієї, яка вивчалася впродовж семестру, або на одну з тем, яка пов'язана зі спеціальністю майбутнього фахівця. Для того щоб ця пошукова робота була здійснена ефективно та презентована на відповідному рівні, студентам пропонується до вивчення тема "Presentation. Types of Presentations", що вважаємо передумовою до успішного представлення самостійно вибраної теми. Текстовий матеріал підібраний таким чином, щоб студенти не тільки могли ознайомитися з поняттям презентації та її типами, але й скористатися порадами, які є корисними та інформативними (*The general structure should be clear, convincing, and memorable. You have to vary the speed. Short sentences are more memorable. Avoid reading the text. You should hold contact with the audience all the time. Well-known design rules of Power Point presentation about 7 lines per slide and 7 words per line can be modified by the following: one point per slide; few matching colors; very few fonts; photos, not clipart; less text, more imagery. And etc.*) [6]. Як показує досвід, лексико-граматичні вправи та аудіоматеріали сприяють

мимовільному запам'ятовуванню необхідної лексики, а також допомагають студентам будувати власну презентацію належним чином. Так, розглянемо найефективніші завдання.

I. Match English collocations with their Ukrainian equivalents:

to make presentation on advertising	a) вас варто винагородити;
you are worth rewarding	b) для того щоб переконати працівників;
in order to persuade employees	c) варто зазначити;
it is worth mentioning	d) зробити презентацію по рекламі;
the conclusion is to be	e) ідейна презентація використовується для;
extremely short idea	f) висновок має бути надзвичайно коротким.
presentation is used to	

II Complete the sentences with the appropriate form of the words provided in capitals.

1) Information presentation should contain ... INTRODUCE, the main part and ... CONCLUDE.

2) One can judge about manager's ... PROFESSION by his/her review presentation.

3) The structure of your presentation must be clear ... CONVINCED, and ... MEMORY.

4) It is necessary to make sure that what you say is ... SIGNIFY, ... INTEREST, and relevant to your audience.

5) Bar charts are ... PARTICULAR good for making ... COMPARE.

III. Transform the following sentences into the Passive Voice.

1) He is describing every single move on the graph.

2) The audience will focus their attention on the table.

3) They have checked the room and the equipment before presenting their topic.

4) You should draw the conclusion.

5) Audience associated success with a dynamic and enthusiastic person.

Для того щоб студенти почувалися впевненішими, ми надаємо їм список необхідних фраз і речень, які можуть стати у нагоді для майбутнього виступу.

Useful Language

Introducing yourself

On behalf of..., I'd like to welcome you. My name is..., Hi, everyone, I'm..., Good to see you all.

Introducing the topic

I'm going to tell you about the ideas we've come up with for...

Giving a plan of your talk

I've divided my presentation into 3 parts. Firstly, I'll give you the background, secondly, I'll... . Finally, I'll talk about... . My talk is in 3 parts. I'll start with..., move on to..., and finish with the...

Making a conclusion

To sum up, I'd like to add..., In conclusion, I'd like to admit..., To conclude, let me...

Inviting questions

If there's anything you are not clear about, feel free to stop me and ask any question.

I'd be grateful if you could leave any question to the end [6].

Використання презентації для представлення індивідуальної роботи вважаємо цілком виправданим, адже та кількість годин, яка відведена на самостійну роботу, дає змогу студентам першого курсу заглибитись у інформаційний простір, зрозуміти для себе, що ми живемо в час, де потрібно навчитися виокремлювати потрібну інформацію і відкидати неправдиву, звісно, в процесі пошукової роботи побачити, що володіння іноземною мовою відкриває багато дверей для досягнення професійних цілей. Після того як пошукову роботу завершено, ми пропонуємо студентами представити її у форматі Power Point.

Це найпопулярніший сьогодні спосіб представлення інформації в максимально ефективному вигляді, що впливає одночасно і на органи зору, і на органи слуху. Додавання музики, закадрового тексту, шумових або візуальних ефектів у програмі Power Point допомагає привернути увагу аудиторії. Основною відмінністю презентації від інших способів подання інформації є її особлива насиченість змістом і інтерактивністю, тобто здатність певним чином змінюватися і реагувати на дії користувача [1, с. 137].

Хоча, безперечно, викладач не відкидає, а мотивує залучення інших форматів, зокрема Prezi (онлайн-сховище для інтерактивних презентацій, завдяки якому ви зможете створювати й поширювати їх по всьому світі; сервіс може працювати без Інтернету, якщо завантажити спеціальний додаток), Keynote (дає змогу записувати аудіо під час роботи над проектом для того, щоб створити звуковий супровід; впродовж усієї роботи ви можете простежити за кожним своїм кроком і за потреби редагувати), Piktochart (однією з особливостей сервісу є створення креативної інфографіки, яку можна вставити у свій проект; Piktochart містить велику галерею високоякісних зображень, анімованих іконок, безліч елементів і багато шаблонів, які розбиті на теми) [4].

Незважаючи на той факт, що це студенти-першокурсники і їм подекуди важко здійснити перехід від шкільних вимог до тих, які ставить перед ними вищий навчальний заклад, як показує досвід, саме для студентів-першокурсників це неабияка можливість ще глибше досліджувати та вивчати матеріали, пов'язані з їх спеціальністю. Для них можливість робити те, що не було звичним впродовж навчання у школі, стає дуже мотивуючим, і вони з великою цікавістю готові виконувати все нові й нові завдання, пов'язані з комп'ютером та Інтернетом.

Використання мультимедійних систем може вдихнути нове життя у звичні форми навчання, сформувати позитивну мотивацію студентів до навчання іноземної мови. Роль педагога полягає в грамотному застосуванні ресурсів Power Point відповідно до навчального плану [2, с. 100]. Перед створенням презентації слід чітко пояснити студентам мету створення презентації, повідомити вимоги до оформлення (кількість слайдів, що саме повинно бути на них зображено) і безпосередньо до самого виступу (чіткість викладу матеріалу та час, необхідний для розкриття теми), а також слід надати інформацію про критерії оцінювання та кількість балів, яку може отримати студент у разі успішного захисту презентації. Після захисту презентації у студента повинно з'явитися відчуття власного розвитку, тому оцінювання результату, похвала, підтримка та фідбек від викладача є надзвичайно важливими. Це все є складовими частинами мотивації студента до подальшого навчання та саморозвитку.

Висновки і пропозиції. Отже, підсумовуючи наведене, можемо зазначити, що оволодіння навичками іншомовної компетенції студентами, які вивчають іноземну мову тільки на першому році навчання, стоїть надзвичайно гостро, особливо у контексті дистанційного навчання. Саме тому мотивація є одним із основних чинників отримання позитивних результатів. Метод презентації, який стає невід'ємною частиною як аудиторної, так і індивідуальної роботи, стимулює студентів до саморозвитку та опанування нових знань, особливо таких, які тісно пов'язані з майбутньою професійною діяльністю та допоможуть їм стати висококваліфікованими

спеціалістами. Це один із тих методів, який може ефективно перетворити подекуди монотонне навчання на креативне, пізнавальне та інформативне, що, безумовно, підвищить мотивацію до вивчення мови. Подальші дослідження вбачаємо у глибшому вивченні ефективності використання та впливу мультимедійних технологій на професійну комунікативну компетентність студентів.

Список використаної літератури:

1. Бурлаченко Н. Використання мультимедійних презентацій у вивченні іноземної мови. *Одеський лінгвістичний вісник*. 2017. № 3. С. 135–138.
2. Клевцова Н. Навчальний потенціал мультимедійних технологій у навчанні іноземних мов. *Інформаційні технології в процесі підготовки сучасного фахівця*. 2001. Вип. 4. Т. 1. С. 96–107.
3. Колос Ю. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності студентів під час дистанційного навчання іноземних мов. *Гуманітарний вісник національного університету імені Юрія Кондратюка*. 2020. Вип. 1–2 (7). С. 21–28.
4. Орловська К. Програми для створення презентацій: сервіси, що замінять Power Point. URL: <https://studway.com.ua/stvorennya-prezentaciy>.
5. Савчак І. Розвиток мотивації студентів до вивчення іноземної мови в умовах дистанційного навчання. *Людинознавчі студії. Серія «Педагогіка»*. № 13 (45). С. 64–70.
6. Семко Н., Була Н. English for Business Communication. Англійська мова для ділового спілкування : навчальний посібник : у 2 ч. Ч. 1. Київ : УБС НБУ, 2013. 223 с.

Hrytsiv V. Presentation method as a way of motivation for foreign language learning by the first-year students

The article deals with the method of presentation as the factor influencing motivation of the first-year students to learn a foreign language. The present we live in, the digital transformation in all spheres of life and the global pandemic are forcing us not only to teach and learn from home, but also to look for methods that would be the key ones in developing motivation because it is an indisputable factor in achieving success. The article notes the role of modern information technologies in the study of foreign languages and their impact on language learning in the context of distance learning. It is noted that a foreign language can be integrative as it is one of the means of active cognitive activity, independent and individual work, learning a specialty and future professional communication. Emphasis is placed on the use of the method of presentation at foreign language classes as a motivational mechanism for first-year students who make a transition from school to professional education in higher education institution. Having analyzed the scientific sources, the most optimal concept of the term "presentation" has been defined. It is understood as a demonstration result, which is preceded by information and research work of a student. A number of lexical and grammatical exercises have been developed to master the necessary vocabulary on the topic "Presentation. Types of Presentation" and a list of phrases to present the material have been provided. It has been found out that the practical mastery of vocabulary gives students confidence, thus forming a certain level of motivation. Modern multimedia programs that the first-year students can use to present the results of independent work are highlighted. The Power Point as one of the key applications to be used at English classes is analyzed in order to increase the motivation of students to learn the language. In practice, the content and sequence of the student's presentation shows the level of mastery of the chosen topic, the ability to think independently and generate new ideas. It is determined that the correct and clear assessment of the presented material by the teacher is an important factor in the further development of professional foreign language competence. The importance of teachers is noted. They not only inform students about the correctness of a design and content of the presentation, but also provide them with feedback, thus motivating them to learn languages.

Key words: presentation method, Power Point application, information technologies, a first-year student.